

TARIM VE MÜHENDİSLİK

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI YAYIN ORGANI

SAYI: 106 /2014

ISSN-1300-0071

Tarıma Cansuyu

PARÇALI ARAZİYE

SON

TARIM VE MÜHENDİSLİK

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI YAYIM ORGANI

ÜÇ AYDA BİR YAYIMLANIR

YEREL SÜRELİ YAYIN

ISSN-1300-0071

SAHİBİ

Özden GÜNGÖR

SORUMLU YAZIŞLARI MÜDÜRÜ

Prof. Dr. Bülent GÜLÇUBUK

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Bülent GÜLÇUBUK

Prof. Dr. Melahat AVCI BİRSİN

Murat ASLAN

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Bülent GÜLÇUBUK

Prof. Dr. Melahat AVCI BİRSİN

Prof. Dr. Mehmet MERT

Prof. Dr. Mehmet Ali ÇULLU

Prof. Dr. Nedim UYGUN

Prof. Dr. Celalettin KOÇAK

Prof. Dr. Kemal BENLİOĞLU

Prof. Dr. Uygun AKSOY

Prof. Dr. Ali TOKGÖZ

Prof. Dr. Zeliha BARUT

Prof. Dr. Kamil SAÇILIK

Prof. Dr. Mehmet ERTUĞRUL

Prof. Dr. Serap PULATSÜ

YÖNETİM YERİ

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Karanfil Sokak 28/18 Kızılay / ANKARA

Tel: 444 1 966 - Faks: 0 (312) 418 51 98 www.zmo.org.tr zmo@zmo.org.tr

BASIM

Özdoğan Matbaa Yayın Hed.Eşya San.Tic. Ltd.Şti.

Matbaacılar Sitesi 558. Sokak No. 29 İVEDİK OSB Yenimahalle/ ANKARA

TEL: 0 312 395 85 00

TASARIM - DİZGİ

ZMO

5.000 Adet Basılmıştır. 20.07.2014

YAZI YAYIN KOŞULLARI

Gönderilen yazılar yayınlansın, yayınlanmasın yazarına geri verilmez.

Özgün derleme yazılarda fikir ve görüşler yazarına, çeviriden doğacak sorumluluklar ise çevirene aittir.

Ziraat Mühendisleri Odası ve Tarım ve Mühendislik Dergisi yazılardan hiçbir şekilde sorumlu değildir.

Yayın Kurulu gönderilen yazı üzerinde gerekli gördüğü değişikliği yapmaya yetkilidir.

Dergide yayımlanmış yazılar kaynak gösterilmek koşuluyla başka yayım organlarında kullanılabilir ya da aktarılabilir.

İÇİNDEKİLER

ODA'MIZDAN KISA KISA... ..	4
GTHB MÜSTEŞARI İLE RÖPORTAJ: TARIM ARAZİLERİ ARTIK BÖLÜNEMEYECEK!	6
<i>Bahar TANRISEVER YALÇIN</i>	
TOPRAK BAYRAMI NEDENİYLE KAMUOYUNA AÇIKLAMA	9
TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPAN 6357 SAYILI KANUN	10
<i>Mahir GÜRBÜZ</i>	
BASIN AÇIKLAMASI: ZEYTİNLİK ALANLARIN TALANINA HAYIR! SOMA FACİASI ORTADA!	14
YAP + BOZ =TÜRKİYE'NİN ZEYTİNCİLİK POLİTİKASI	15
<i>Ahmet ATALIK</i>	
SON YILLARDA UYGULANAN TARIM POLİTİKALARI AÇISINDAN TÜTÜN	22
<i>VUSLAT BEKTAŞ</i>	
KURULUŞUNDAN BUGÜNE: ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI	27
<i>Hamdi ARPA</i>	
TÜRKİYE'DE ORGANİK TARIMDA YAŞANAN GELİŞMELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	31
<i>Yener ATASEVEN</i>	
CİTTA SLOW (SAKİN KENT) SEFERİHİSAR VE YAŞANABİLİR SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÜZERİNE	40
<i>Emre AKYÜZ</i>	
PATATESTE FİYAT İSTİKRARSIZLIĞI VE DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ	44
<i>Prof.Dr. Mehmet Emin ÇALIŞKAN</i>	
TÜRKİYE BALIKÇILIĞINDA AKARYAKIT DESTEKLEMELERİ.....	50
<i>Hamdi ARPA</i>	
TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN	54

Merhaba Sevgili Meslektaşlarım,

Tarım ve Mühendislik Dergisi'nin 106. sayısı ile sizlerle buluşmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Hepinize, şahsım ve Yönetim Kurulu Üyesi arkadaşlarım adına, içtenlikle sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Sevgili Meslektaşlarım, geride bıraktığımız dönemde ülkemiz ve ODA'mız için büyük önem taşıyan iki önemli seçim süreci gerçekleştirilmiştir. Birincisi, 30 Mart 2014 tarihinde mahalli idareler seçimi yapılmıştır. Seçimlerden sonra 1592 belediye ile yaklaşık 16 bin köyü kapatan Büyükşehir Yasası da yürürlüğe girmiştir. Hemen ardından, ODA'mızın yasanın ilk gündeme geldiği günden beri kırsal kesimde ve tarım üzerinde yıkıcı etkiler yapacağı yönündeki uyarılarına koşut olarak, kapatılan köy ve belediyelerde düzenlemenin olumsuz sonuçları görülmeye başlanmıştır. Türkiye'nin her yanında hizmetlerin aksadığına yönelik şikayetler yoğun biçimde dile getirilirken, büyükşehirlerde il özel idarelerinin kapatılması nedeniyle, burada çalışan Ziraat Mühendisi meslektaşlarımız dâhil çok sayıda personelin kadrolarının aktarılmasında sorunlar yaşanmıştır.

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da, meslektaşlarımız ve üreticilerin mağduriyetini engellemek ve tarım sektörüne yönelik olumsuz sonuçların önüne geçebilmek için konuyu yakından izleyerek, ilgili kurumlar ve kamuoyunu bilgilendirme ve uyarma görevini yerine getirmeye devam edecektir.

Sevgili Üyelerimiz, ikinci seçim süreci de ODA'mızın 44. Dönem Olağan Kurulu ile TMMOB mevzuatı ve Oda'mız Ana Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri uyarınca yürütülen süreç içinde demokratik bir olgunluk ve örgütlülük bilinci içinde gerçekleştirdiğimiz seçimdir. Kocatepe Kültür Merkezi'nde 8 Mart 2014 tarihinde yapılan Genel Kurul ve 9 Mart 2014 tarihindeki seçimlerin ardından ODA'mızın yeni yönetimi göreve başlamıştır.

Değerli Meslektaşlarım, başarı, onur ve gururla 60 yılı geride bırakmanın coşkusunu yaşıyoruz. Bu onur ve coşku; Ziraat Mühendisleri Odamızın şanlı geçmişinin, onurlu duruşunun, ilkeli hareketinin, ülke tarımının ve tarımcılarının onur ve coşkusudur. Bu kapsamda Yönetim Kurulu Üyemiz **Hamdi ARPA**'nın ODA'mız tarihini özetleyen "Kuruluşundan Bugüne: Ziraat Mühendisleri Odası" başlıklı makalesini Dergimizin ilerleyen sayfalarında bulabilirsiniz.

Sevgili okurlarımız, geçtiğimiz dönemde tarım arazilerinin korunması adına önemli bir adım atılmıştır. Resmi Gazete'de 15 Mayıs 2014 tarihinde yayınlanan kanun ile tarım arazilerinin miras yoluyla bölünmesinin önüne geçilmiştir. Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile Türk Medeni Kanunu'nda değişiklik yapan ve tarım arazilerinin toplulaştırılmasını öngören düzenleme ile yüksek maliyetler aşağıya çekilerek, çiftçinin kazancını artırmak ve tarımı sürdürülebilir kılmak amaçlanmaktadır. Bu kapsamda konuyla ilgili Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşarı **Vedat MİRMAHMUTOĞULLARI** ile yaptığımız röportajı sizlerin bilgisine sunuyoruz. Konuyla ilgili basın açıklamamızı da Dergimizde bulabilirsiniz.

TBMM gündeminde bulunan ve zeytinlik alanların yatırım, elektrik üretim tesisi ve madencilik faaliyetlerine açılmasını öngören yasa tasarısı ile Türkiye'de zeytinciliğin durumunu **Ahmet ATALIK**, "Türkiye'nin Zeytincilik Politikası = Yap + Boz" başlıklı makalesi ile değerlendiriyor. Tütün alanında uygulanan politikalar ve konuyla bağlantılı olarak Manisa-Soma'da yaşanan facianın nedenlerini de **Vuslat BEKTAŞ**, "Son Yıllarda Uygulanan Tarım Politikaları Açısından Tütün Üretiminin Değerlendirilmesi ve Manisa-Soma Örneği" başlıklı yazısı ile sorguluyor.

Ayrıca **Prof. Dr. Mehmet Emin ÇALIŞKAN**'ın "Patateste Fiyat İstikrarsızlığı ve Düşündürdükleri", **Dr. Yener ATASEVEN**'in "Türkiye'de Organik Tarımda Yaşanan Gelişmelerin Değerlendirilmesi"; **Hamdi ARPA**'nın "Türkiye Balıkçılığında Akaryakıt Desteklemeleri" ve **Emre AKYÜZ**'ün "Citta Slow (Sakin Kent) Seferihisar ve Yaşanabilir Sürdürülebilirlik Üzerine: Romantizm mi? Gerçek mi?" başlıklı makalelerine de Dergimizde yer veriyoruz.

Değerli Meslektaşlarım, önümüzdeki dönemde; Odamızın saygınlık ve ağırlığını daha da artırmak, meslektaşlarımızın haklarını daha fazla korumak, çevremize-doğamıza-toprağımıza yönelik ilgimizi aynı duyarlılık ve kararlılıkla sürdürmek, tarım ile uğraşanların hak ve çıkarlarını korumak; emekten, üretimden, özgürlükten yana ilkeli tavrımızı sürdürmek temel ilkelerimiz ve önceliklerimiz olmaya devam edecektir.

Yeni dönemde ODA çalışmalarında etkililik ve katılımcılığı artıracak, daha fazla gündemde kalacak, tarım sektörü ve mesleğimizle ilgili kararlarda söz sahibi ve belirleyici olmak için çalışacağız. Gücümüzü ve cesaretimizi üyelerimizden alacak, hep birlikte başaracağız. 44 üncü dönem ODA Yönetim Kurulu olarak en büyük dileğimiz alınan kararların ODA örgütlülüğümüz ve kurumsal kimliğimiz için olumlu sonuçlar üretmesidir.

Bugüne kadar sürdürdüğümüz bilimden, emekten, üretimden, mühendisten yana tavrımız ve çabamız, titizlik ve kararlılıkla sürdürülecektir.

Tüm üyelerimize, selam ve saygılarımı sunarım.

Özen GÜNGÖR

Başkan

ODA'MIZDAN KISA KISA...

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası'nın 44. Dönem Olağan Genel Kurulu, 8 Mart 2014 tarihinde Kocatepe Kültür Merkezi'nde yapıldı. Büyük ilgi gören Genel Kurulumuzda, pek çok delege söz alarak görüş ve önerilerini dile getirdi. Tek liste ile gidilen seçimlerde yeni ODA Başkanı Özden GÜNGÖR olurken, Yönetim Kurulu üyeliklerine Hamdi ARPA, Melahat AVCI BİRSİN, Bülent GÜLÇUBUK, Murat ASLAN, Caner AKSAKAL ve Vuslat BEKTAŞ getirildi.

Mustafa TUNA, Gölbaşı Belediye Başkanı Fatih DURUAY, Polatlı Belediye Başkanı Mürsel YILDIZKAYA, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanı Fırat ANLI, Gıda ve Kontrol Genel Müdürü Prof. Dr. İrfan EROL'u ziyaret ederek, görüş alışverişinde bulundular.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gökhan GÜNAYDIN, Bursa Milletvekili İlhan DEMİRÖZ, AÜZF Dekanı Prof. Dr. Ahmet ÇOLAK, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdür Yardımcısı Mehmet ŞAHİN, Gıda Mühendisleri Odası Başkanı Yusuf SONGÜL, Kimya Mühendisleri Odası Başkanı Ali UĞURLU, SÜRKOOP Genel Başkanı Ramazan ÖZKAYA, TUSKOOP-BİR Genel Başkanı Halis UYSAL, Zootekni Federasyonu Başkanı Prof. Dr. Hasan Rüştü KUTLU da ODA'mızı ziyaret ederek, yeni Yönetim Kurulumuzu kutladılar ve başarı dileklerini ilettiler.

Genel Kurulun ardından ODA Başkanımız Özden GÜNGÖR ve Yönetim Kurulu üyelerimiz, CHP Genel Başkan Yardımcısı ve önceki dönem başkanlarımızdan Gökhan GÜNAYDIN, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşarı Vedat MİRMAHMUTOĞULLARI, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi (AÜZF) Dekanı Prof. Dr. Ahmet ÇOLAK, Yenimahalle Belediye Başkanı Fethi YAŞAR, Çankaya Belediye Başkanı Alper TAŞDELEN, Mamak Belediye Başkanı Mesut AKGÜL, Sincan Belediye Başkanı Doç. Dr.

ZMO 1. Bölge Çalıştay 10 Mayıs 2014 tarihinde Diyarbakır'da, 2. Bölge Çalıştay 14 Haziran 2014 tarihinde Bursa'da yapıldı. ODA çalışmalarının değerlendirilerek, gelecek dönem faaliyetlerinin planlandığı söz konusu toplantılara önümüzdeki dönemde de devam edilecektir.

ODA'mızca düzenlenen etkinlik kapsamında, Aksaray Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Alptekin KARAGÖZ tarafından 26 Nisan 2014 günü, "Türkiye'de Kuraklık-Çölleşme Gerçeği ve Biyoçeşitlilik Tehdidi" konulu konferans verildi. Etkinliklerimiz, 7 Haziran 2014 Cumartesi günü "Sevgili Dünyamızı Tüketirken" konulu söyleşi ile devam etti. ODA'mız ayrıca 23 Haziran 2014 günü Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde "İklim Değişikliği – Tarım – Çevre Etkileşimi" konulu Paneli gerçekleştirdi.

Geçtiğimiz dönemde ODA'mız tarafından Toprak Koruma Proje Eğitimi, Mera Geri Dönüşüm Proje Eğitimi, Bağ Hastalık ve Zararlıları Eğitimi, Detaylı Toprak Etüt ve Haritalama Eğitimi düzenlendi.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından 16-18 Nisan 2014 tarihlerinde Erzurum'da düzenlenen "Bitki Koruma Ürünleri ve Makinelerinin Arzı ve Kontrolü" konulu çalıştaya katılım sağladık.

Mahkeme kararlarına rağmen AOÇ arazisi üzerinde Başbakanlık binası inşaatına devam edilmesi üzerine, TMMOB'a bağlı diğer meslek odaları ve sivil toplum örgütleriyle birlikte protesto eylemleri düzenledik ve konuyu Anayasa Mahkemesi'ne taşıdık.

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin 23 Haziran 2014 Pazartesi günü yapılan 2013-2014 Mezuniyet Törenine katılarak, dereceleyle mezun olan öğrencilere çeşitli hediyeler verdik.

TARIM ARAZİLERİ ARTIK BÖLÜNEMEYECEK!

Bahar TANRISEVER YALÇIN*

Tarım arazilerinin miras yoluyla bölünmesini önleyecek yasa, 15 Mayıs 2014 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile Türk Medeni Kanunu’nda değişiklik yapan ve tarım arazilerinin toplulaştırılmasını öngören düzenleme ile yüksek maliyetler aşağıya çekilerek, çiftçinin kazancını artırmak ve tarımı sürdürülebilir kılmak amaçlanıyor.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşarı **Vedat Mirmahmutogulları**, 6537 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve gündemdeki diğer konularla ilgili sorularımızı yanıtladı. Bakanlığın küçük bir ormanı andıran bahçesinde yaptığımız röportajda Mirmahmutogulları’nın sorularımıza verdiği yanıtlar şöyle:

- Tarım arazilerinin miras yoluyla bölünmesini önleyecek düzenlemeye neden ihtiyaç duyulduğunu anlatır mısınız?

- Çok geçmiş kalmış bir düzenlemeydi. Bu benim yüreğimi sızlattıyor. 1926 yılında İsviçre’den medeni kanun alınırken, bunun içerisinde tarım arazilerinin miras yoluyla bölünmesi de vardı. İsviçreliiler bakıyorlar ki iş felakete gidiyor, 2 yıl sonra bunu kaldırıyorlar. Bizse o günden bugüne, babadan evlada tarım arazilerini parçalıyoruz. Parçalaya parçalaya öyle bir hale geldi ki, her 10 yılda bir, 2 milyon hektar tarım arazisi atomize oluyor. Geçimlik ihtiyacı karşılayamayacak kadar küçüldüğü için de terk ediliyor. 10 yılda 2 milyon hektar ne demek? Minimum verimi 8 kg olarak alsanız (örneğin dane mısırdaki biz 1200, 1300, 1500 kg/dekar alıyoruz), bu kaybedilen alanda Türkiye’nin 4 yıllık dane mısır ihtiyacı karşılanabilirdi. 2 milyon hektar alan neredeyse bir Belçika büyüklüğünde ama onun üretim değeri önemli. Bu alanda en kurak şartlarda mısır yetiştirseniz, Türkiye’nin hayvancılık sektörünün 4 yıllık mısır ihtiyacını karşılıyor. Biz bu bölünmeyi seyrettik. Her 10 yılda bir 2 milyon hektar alanın bölünerek kullanılamaz hale gelmesi korkunç bir tablo.

- Bundan sonra süreç nasıl işleyecek? Söz konusu yasa ile getirilen düzenlemeler hakkında bilgi verir misiniz?

- Burada 4 tane alternatif var. Örneğin babanızın 300 dekar arazisi bulunuyor, siz de 5 kardeşsiniz. Bunu belirli bir büyüklüğün altına bölemezsiniz. Bölgelere göre değişiyor bu ama kuru şartlarda 160 ile 180 dekar; sulu şartlarda 80 dekarın aşağısına bölünemeyecek. Peki ne olacak? Biriniz işleyeceksiniz. Nasıl anlaşacaksınız? Kardeş değil misiniz, anlaşın. Anlaşamadınız, biri ben süreyim dedi, diğeri ben; hanginin ehilsiniz, ehil olanın olacak işleme hakkı. O işleyecek ama karını paylaşacak. Burada da gene anlaşamadınız, aile malları ortaklığı diye bir kanun var. Aileler oraya ortak, ister aileden biri kullansın, ister versinler bir tanesine o kullansın, işlesin orayı. Biri işletir, aileden olmayabilir de bu, işletir onun gelirini paylaşırsınız ama sınır koymayacaksınız. Bütün mesele sınırdan kaynaklanıyor. Bu anlaşmayı 1 yıl içinde yapmanız gerekiyor. Burada da anlaşamadınız, mahkemeye gidiyorsunuz. Mahkeme ehil olana bunu veriyor. Peki mahkemede de ehil çıkmadı, hiçbir şekilde anlaşamadınız. Bu durumda mahkeme araziye satıyor ve bedelini paylaşırıyor. Bu en son şık, hiç anlaşılammaması durumunda yapılacak şey. Böyle 4 tane seçenek var. Bunun için uzlaşmayla geçti genel kuruldan. Güzel bir uygulama.

- Parçalı arazilere yönelik bir maliyet çalışmanız var mı? Arazilerin bölünmesinin önlenmesi ne gibi faydalar sağlayacak?

- 2001 yılında TÜİK bir sayım yaptı, bir de şimdi sayım yapıyor, biz de yardım ediyoruz çünkü gerçek değer nedir bilelim, onun üzerinde proje geliştirelim diye... 2001 yılında Türkiye’de işletmelerin arazi büyüklüğü 59 dekarıydı, bu da 5 ila 7 parçaydı. Şimdi işletmelerin arazi büyüklüğü 50 dekarın da altına düştü ve 10 parça. Arazi küçük olduğu için 2 soklu traktör kullanabiliyorsunuz. Arazi büyük olsa 14 tane alet aynı traktörde ve bir gidişte toprağa aktarabiliriz. Yani 7 kat daha büyük bir alan sürüyor olacaktık aynı mazotla. 7 bin dekarlık bir alan üzerinde saha çalışması yaptık. Parçalı arazide 121 tane traktör kullanıldı ve 5.2 TL/dekar mazot harcandı. Bu alanı toplulaştırdığımız, sınırları kaldırdığımız zaman 121 traktör ihtiyacı 24’e düşüyor, mazot gideri de 5.2 TL/dekardan 0,9 TL/dekara iniyor. 14 soklu pulluğu kullanırsanız eğer, 121 traktörün gördüğü işi 3 traktör görüyor, dekar başına mazot gideri de 5.2’den 0.3 TL’ye düşüyor. Girdi maliyetlerini bu kadar aşağıya çektiğinizde sizinle dünyada hiçbir ülke rekabet edemez. Kaldı ki o ölçek büyüklüğündeki alanda katma değeri yüksek ürün üretme şansınız var. Hiçbir şey bilmiyorsanız, sertifikalı tohum üretirsiniz. Çiftçinin kazancını ve ülkenin kazancını görebiliyor musunuz? Bölünme nedeniyle Türkiye rekabet gücünü kaybetti ama buna rağmen insanlarımızın karnını doyuruyoruz. Aslında Türkiye bölgenin gıda ambarı olabilecek potansiyeli olan bir ülke.

- Bölünmüş arazilere yönelik projeleriniz var mı?

- Bölünmüş olanları toplulaştıracak, ölçek büyüklüğüne taşıyacağız. Bunu taşırken çeşitli enstrümanları da devreye sokacağız. Mesela sübvansiyonlu kredi kullanılabileceği.

Bakanlığın bünyesinde arazi edindirme ofisi işlevini görecek bir birim oluşturuyoruz. Sizin ölçek büyüklüğünü kaybetmiş araziniz varsa, bunu satıyorsanız, satın alan ölçegini büyötmek amacıyla alırsa sübvansiyonlu kredi vereceğiz. Alan yoksa, devlet olarak biz alıp, ihtiyacı olan vatandaşa tekrar onu satacağiz. Bütün mesele araziyi ölçek büyüklüğüne taşıyarak, üretim maliyetlerini aşağıya çekmek.

- Bugüne kadar yürütölen toplulaştırma çalışmaları ile ilgili bilgi verebilir misiniz?

- Türkiye’de toplulaştırma 1961 yılında başladı ve 2003 yılına kadar 450 bin hektarlık alan toplulaştırıldı. Biz geldiğimizde baktık ki toplulaştırılacak 14 milyon hektar alanımız var. Bunun 450 bin hektarlık alanı toplulaştırılmış, geri kalanı duruyor. Toplulaştırmaya çok önem verdik, kaynak aktardık ve 2003 yılından bugüne kadar 4 milyon hektar alanı toplulaştırdık. Bu yılın sonuna kadar 2 milyon hektar alanın daha bitmesi planlanıyor. Böylece 11 yılda 6 milyon hektar alan toplulaştırılmış olacak. Bu güzel ama yetmiyor ki... Şu anda işletme başına düşen arazi miktarı 50 dekar dolayında. Bu 3 yıl kadar önce 53 dekardı. Daha bunun ilerisine taşımamız lazım.

- Toplulaştırma çalışmalarının kırsal hayata etkileri nelerdir?

- Toplulaştırma ile bir noktaya kadar göçü önlüyorsunuz. Arazi miktarı yine aynı ama birleştirilmiş. Maliyetler düştüğü için çiftçinin karnı doyuyor, varoşlara gitmiyor. Vatandaş arazisini kiraya verirse 10 katı kadar gelir elde ediyor. Ürünü kitlesel büyüklükte üretirseniz, endüstriyi de oraya çekiyorsunuz. Endüstri hammadde kaynağına yakın olmak ister. Hele hele tarım gibi pahada az, yükte ağır olan bir ürünün endüstrisi mutlaka o hammadde kaynağına yakın olmak ister. Bir örnek vereyim. Ben Sivaslı’yım. Sivas’ta üretilen bir ürünün dünya pazarıyla buluşabilmesi için katma değere dönüştürölmesi lazım. Yani ağırlığı azaltması, raf ömrünü uzatması lazım. Siz sütü Avrupa pazarıyla kolay kolay buluşturamazsınız. Sütü süttozuna çevirirseniz, 10 kilo süttten 1 kilo süttozu elde edersiniz; süt 1 saatte bozulur, süt tozu haftalarca bozulmaz. Böylece süttozunu Avrupa pazarıyla buluşturabilirsiniz. Meyveyi kolay kolay Avrupa pazarıyla buluşturamazsınız. Sivas’tan kalkan bir tır Viyana’ya gideceği zaman o yola o meyve dayanmaz. Ama meyve suyuna çevirirseniz, bu katma değerini 1 birim artırır, meyve tozuna çevirirseniz katma değeri 10 birim artar. Meyve tozunu Çin pazarıyla buluşturabilirsiniz. Sütü de süt tozu yaparak Çin pazarıyla buluşturabilirsiniz, kazein yaparak (27 kilo süttten 1 kilo kazein çıkar) bütün dünya pazarlarıyla buluşturabilirsiniz ve raf ömrünü de korkunç derecede artırmış olursunuz. Anadolu’nun tarımsal endüstri ile donatılmasının yolu kitlesel üretim yapmaktan geçer. Kitlesel üretim yapmanın yolu da sınırları kaldırmaktan geçer ki katma değeri yüksek ürün üretirsiniz, üretim maliyetlerini aşağıya çekersiniz. Bu benim hayalim...

- GAP bölgesindeki toplulaştırma çalışmaları ve mayınlı arazilerin son durumu hakkında bilgi verir misiniz?

- Mayınlı arazilerde şimdilik bir çalışma yok. Henüz mayınlar temizlenmedi. Mayınlar temizlendiği zaman onunla ilgili tedbirler getirilecek. Toplulaştırma GAP’ta tabi daha yaygın biçimde devam ediyor. GAP bölgesinde olduğu için hükümet

olarak da öncelik veriliyor. Ayrıca KOP, DAP gibi projeler de uygulanıyor. Toplulaştırılması gereken bütün alanlar 14 milyon hektar, 2023’e kadar bunu tamamlayacağız ama mayınlı araziler için bir tarih veremem.

- Zor koşullarda üretim yapmaya çalışan Türk çiftçisini desteklemek yerine, yurtdışında arazi kiralınarak tarım yapılması sizce ne kadar doğru?

- Türkiye nüfusu artıyor, bir taraftan da alan küçölüyor. Dünyada 2008 yılında yaşanan kuraklık gıda krizini de beraberinde getirdi. Anlaşıldı ki, gıda güvenliği en stratejik konu. Dünyada 3 türlü mücadele veriliyor. Bir, enerji arz ve pazarını yönetme mücadelesi. İki, su arz ve pazarını yönetme mücadelesi. Üç, gıda arz ve pazarını yönetme mücadelesi. En yoğun, en ağır, en çok ARGE yapılan konu da gıda arz ve pazarını yönetme mücadelesi. Çünkü her şeysiz bir müddet idare edebiliyorsunuz ama gıdasız hiçbir şekilde idare edemiyorsunuz. Sektörü yönetenler yani bizlerin birkaç nedenle yurtdışında üretici olması lazım. Şu anda o ürünlerle ilgili ithalatçiyiz. Mesela kauçuk bir tarımsal ürün. Türkiye otomotiv sanayi için çok ciddi şekilde kauçuk ithal ediyor. Peki kauçuk ihraç eden ülkeler, ‘Kauçuk ihraç etmiyorum’ derse, siz otomotivinizi nasıl yürütürsünüz? Hadi, ‘İhraç ediyorum da senin hatırına, 5 katına ihraç ediyorum, işine gelirse’, derse nasıl yürütürsünüz? Türk girişimcileri nasıl dişiyile, tırnağıyla müteahhitlik sektöründe dünyada yerlerini aldılar? Çin’den sonra dünya ikincisi şu anda Türkiye müteahhitlik sektöründe. Türk üreticisi, mühendisleri artık ithal eden değil, dışarıda üreterek, ürettiğini ülkesine ithal eden konuma gelmeli. Bakın, dünyanın tarihindeki en yüksek buğday stoku olduğu halde 2010’da Rusya, ‘Buğday ihraç etmiyorum’ dediği anda spekülötörler piyasaları alabora etti. Makarnalık buğday fiyatı %155, arpa fiyatı %105, mısır fiyatı %89 arttı. Bunları ithal eden yani gıdada dışa bağımlı olan ülkelerin gıda harcamaları korkunç yükseldi. O ülkelerde artık talanlar olmaya başladı. İşte bu nedenle sektörü yönetenlerin, halkın gıda güvenliğini güvence altına alması lazım.

Biz Sudan’dan 870 bin hektar arazi kiraladık. İngiliz kumaşını marka eden pamuk, dünyada Sudan’da üretilir. Mavi Nil ile Beyaz Nil’in birleştiği vadide üretilen pamuk, dünyanın en kaliteli ve en uzun lifli pamuğudur. Pamuktan ipek gibi kumaş üretiyor Türkiye artık. Sektörün hammadde ihtiyacı artıyor ama pamuk üretim alanı sınırlı. Tekstilde bu kadar kapasite oluşturduunuz, teknolojiye, yatırıma kaynak ayırdınız ama hammadde dışa bağımlı iseniz, bunu nasıl risksiz olarak sürdürülebilir kılarırsınız? Ya dışarıdaki hammadde üreticisinin parmağında oynatılıyor olacaksınız ya da o hammaddeyi spekülötif yolla elde edenlerin oyunağı haline geleceksiniz. Bizimki Sudan ile ortaklık. Başka ülkelerin yaptıkları arazileri satın almak. O farklı bir olay, onu emperyal olarak eleştirebilirsiniz ama biz ortaklık yapıyoruz.

- Kiralanan arazi üzerinde şu anda ne yetiştiriliyor?

- Şu anda hiçbir şey yok, daha ekmedik. Sudan’da özel sektörün gidip çalışması kolay değil. Para transfer edemiyorsun, karını aktaramıyorsun, bir müddet sonra hükümet seni dışlayabiliyor, ülkeden çıkartmak için bahaneler uydurabiliyor. Devlet olarak yapalım dedik. TİGEM’e, sen git oradan arazi kirala dedik. Senin kullanabildiğin kadarını kullan, geri kalan kısmını da

kendi insanına, özel sektörüne, üreticisine kirala. Şimdi orada Ziraat Bankası açılıyor. Bizim yaptığımız anlaşmada, kar transferinin önünde herhangi bir engel yok. Yeni kanunlar koyduk, müeyyideler getirdik. Bu ülkemizin gıda güvenliğini sağlamak açısından hayati önem taşıyor. Bunu yapmakta geç bile kaldık. Korkunç derecede geniş alanlar var. Orada en muazzam şeker kamışı yetişiyor. Siz dünyanın en pahalı şekerini tüketiyorsunuz. Neden? Çünkü maliyet yüksek. Şeker kamışının şeker oranı daha yüksek, daha az su tüketiyor ve neredeyse yarı fiyatına şeker pancarının. Senin alanlarında daha çok suya ihtiyaç var. Japonya'dan sonra en pahalı şeker tüketen ülkemiz. Tüm tüketiciler şeker fiyatlarını sübvansede ediyor. Ben eğer şeker kamışını, Sudan'da üretip de şeker ihtiyacımın bir kısmını oradan karşılıyorsam, buradaki şeker pancarı alanlarının bir kısmını tasarruf ediyorum demektir. Bunu da fırsat maliyeti daha yüksek olan alanlara transfer ediyorum ve şeker üretiminde de rekabet edebilir düzeye geliyorum demektir. Yüksek maliyeti nedeniyle biz şeker ihraç edemiyoruz, ancak katma değere dönüştürerek şekerleme ihraç edebiliyoruz.

- Buğday, mısır, arpa ve pirinç ithalatı için TMO'ya yetki verilmesi eleştiriyi karşıladı. Bu konuyu nasıl değerlendiriyorsunuz?

- TMO piyasa düzenlemesiyle görevli bir kuruluş. Biz Et ve Süt Kurumunu da bu hale getirdik. Üreticinin ürettiği ürünlerin pazarını güvence altına alalım dedik. Bakınız 2010'da buğday, mısır ve arpa fiyatları arttığında Türkiye neden sıkıntı çekmedi, çünkü TMO yani Türkiye'nin bir piyasa düzenleme kurumu vardı. Piyasa düzenleme kurumu vaktinde tedbir alır. Piyasa düzenleme kurumu, bana yetki ver, ben bu yetkiyi elimde bulundurayım diyor. Bakanlar Kurulu'ndan yetki istiyor. Bunun birkaç tane faydası vardır. Bir, spekülörler, piyasa aktörleri, tüccarlar stok yapmış olabilirler -ki yapıyorlar da- siz TMO olarak bu tür tedbirleri almazsanız, onun ekmeğine yağ sürmüş olursunuz. İçerideki ürünün fiyatını birden bire yükseltebilirler. Artık üreticinin elinde mal yok ki. Üretici mal stok edebilir mi? O üretiyor, vakti geldiğinde satıyor ve yıllık ihtiyaçlarını karşılıyor. Onu alan iki tane yer var. Biri TMO, biri tüccar. TMO'nun aldığı sınırlı. TMO piyasa düzenleme amacıyla fiyatları aşağıya düşürmemek için alır, hasat döneminde piyasaya yığar. TMO almazsa tüccar hemen fiyatı indirir, onu alır stoklar, fiyatlar yükseldiği zaman da satar. TMO'nun görevi tüketicinin gıda güvenliğini sağlamak. Yani tüketicinin yediği pahalılaşmasın, tüccar spekülatif kar elde etmesin. Benim de dünyadaki konjektürel gelişmelere karşı stokum olsun, tedbirim olsun. Yani bu yetki TMO'nun elinde bir enstrümandır.

- 90'lı yıllarda dünya ihracatında söz sahibi olan, hatta bakliyatla dünya şampiyonluğu bulunan Türkiye, nasıl oldu da bugün ithalatçı bir ülke haline geldi?

- Genel tarım açısından bakalım önce. Bu sene gene bakliyatla dünya şampiyonu olacağız inşallah. Şimdi bu yağışlar ilkbaharda ekilen ürünler için ilaç gibi. Kurak arazilerde de, sulak arazilerdeki gibi rekolte yüksek olacak. Bu yıl bakliyatla çok ciddi bir ekim oldu. Geçen yıl fasulyedeki spekülatif dedikodular vatandaşları fasulye üretimine itti. Patateste de aynı şey oldu. Spekülörler bizim sırtımızdan kazanıyor ve

bedelini tüketici ödüyor. Bir de bunlarla mücadele ediyoruz.

Gelelim baklagile; baklagil üretimi o yıllarda daha yüksekti ama o alan baklagil üretmediğiniz için boş durmuyor. Hangi ürünün geliri yüksekse ona yöneliş oluyor. Mercimeğin en çok üretildiği yer Güneydoğu'dur. Güneydoğu'da pamuk da üretiliyor, mısır da. Verilen destekler de bu konuda etkili. Türkiye hiçbir zaman ithalat yapmadı, kendi kendine yetti, o zaman ihracatçıydı, sizin söylediğiniz gibi. Vatandaş mercimekten mi daha çok kar ediyorum, pamuktan mı, mısırdan mı diye mukayesesi yapıyor. Bundan 10 yıl önce mısır üretimi 2.1 milyon tondu, şimdi 6 milyon ton. Bunun bir kısmı işte o alanlarda ekilerek elde ediliyor. Benim dönemimin mukayesesi yapayım. Bundan 10 yıl önce Türkiye'nin nüfusu 9 milyon daha azdı. Yılda 1 milyon artıyor. Turisti de daha azdı. O zaman Türkiye 23 milyar dolarlık bir tarımsal hasıla üretiliyordu ve dünya 11. idi. 4 milyar dolarlık tarımsal ürün ihraç ediyordu, 1.6 milyar dolar da gıdada ihracat fazlası vardı. Şimdi Türkiye 20 milyon ilave turist ve 9 milyon kişi fazlasıyla tüm nüfusunu doyuruyor, ihracat hasıla değerini de 23 milyar dolardan 62 milyar dolara çıkardı. Tarımsal ürün ihracatını 4 milyar dolardan 17.7 milyar dolara; ihracat fazlasını da net 6 milyar dolara çıkardı. Dünyanın 11. sırasından 7'ye çıktı. Tarımsal hasıla değeri itibarıyla Avrupa'nın 4. idi, 5 senedir Avrupa'nın birincisi. Fransa Türkiye'den 10 milyon hektar daha büyük tarım alanına sahip. Fransa, Türkiye 23 milyar dolarlık hasıla üretirken, 35 milyar dolarlık üretiliyordu. Şimdi Türkiye 62 milyar dolarlık üretirken, Fransa 46 milyar dolar üretiliyor. Fransa'yı nasıl geçmişiz. Şu anda Türkiye gıdada da, tarımsal ürünlerde de salt kendine yeten bir ülke, ama ülkemizin potansiyeli bundan daha büyük. Arazi parçalanması ülkemizin verimliliğini kırıyor, maliyet yönünden rekabet üstünlüğünü kırıyor, onun sürdürülebilirliğini kırıyor.

- Gıdada kendine yeten bir ülkeysen, neden bu kadar çok ithalat yapıyor?

- Tarım ürünlerinde aklınıza o gelebilir. TÜİK'in iki tane değerlendirme ölçüsü var. Harmonize sistemde tarımda kullanılmayan ithalatları dışarıda bırakır. Çünkü onun ihracatını da tarımda göstermiyorsun. Mesela kauçuk bir tarım ürünü ama kauçuğu Türkiye'ye getirdiğinde tarımda kullanmıyorsun, otomotiv sanayinde kullanırsın. İthalatı tarımda görünür, ihracatı endüstride görünür. TÜİK bunları ayırıyor, buna göre tarımda kullanılmayanları bir tarafa koyduğunuz zaman 6.1 milyar dolar tarımda ihracat fazlası var. Otomotiv endüstrisi 21 milyar dolarlık kauçuk ithalatı yapıyorsa, kauçuk ithalatı da benim ithalatımda görünüyorsa ben suçlu mu oluyorum sektör olarak? Onun için tarımda gıda fazlasına bakılır. Türkiye şu anda 17 milyar dolarlık gıda ürünü ihraç ediyor, 11 milyar dolarlık da ithal ediyor. İhracat fazlası 6 milyar dolar.

“TOPRAK BAYRAMI” NEDENİYLE KAMUOYUNA AÇIKLAMA: YAŞAMIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ TOPRAĞIN KORUNMASINA BAĞLIDIR..

14 Haziran 2014

TBMM tarafından 1 Haziran 1945 tarihinde kabul edilen 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu, toprağı olmayan ya da yetmeyen çiftçilerin aileleriyle birlikte geçimlerini sağlayacak ve işgüçlerini değerlendirecek ölçüde toprak edinmeleri amacıyla çıkarılmıştır. Kanun bazı önemli eksiklikler ve yöntem yanlışlıkları yüzünden istenen sonucu verememiştir. Bu süreçte daha sonradan Demokrat Parti'nin kurucularından başta Adnan Menderes, Cavit Oral, Emin Sazak, Halil Mentşe olmak üzere, büyük toprak sahibi bazı milletvekillerinin Kanun'a karşı duruşları etkili olmuştur. Bu milletvekilleri o dönemde tek parti olan Cumhuriyet Halk Partisi'nden ayrılarak mecliste bir muhalefet grubu kurmuş ve Demokrat Parti'nin kuruluş sürecinin hızlanmasında etkili olmuşlardır. Türkiye'de Toprak Reformu'ndan istenen sonuçların alınmamasında başta bu milletvekilleri olmak üzere büyük arazi sahiplerinin etkisi büyük olmuştur.

TBMM, Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu sonrasında kabul ettiği 4760 Sayılı Toprak Bayramı Kanunu ile “Çiftçiyi Topraklandırma Kanununun kabul edildiği 11 Haziran tarihini takip eden Pazar gününü”, “Toprak Bayramı” olarak ilan etmiştir.

Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu'nun yürürlükten kalkması nedeniyle uzun yıllardır kutlanmayan Toprak Bayramı, son birkaç yıldır Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından kutlanmaya başlanmıştır. Toprak Bayramı bugün çıkarılış amacından farklı olarak kutlanmakla birlikte; toprak konusunun gündeme getirilmesi, öneminin ortaya konması ve kamuoyunun bilgilendirilmesine katkı sağlaması nedeniyle ODA'mızca önemli görülmekte, bu kapsamdaki kutlamalara katkı sağlanmaktadır.

Ziraat Mühendisleri Odası büyüme ve kalkınma stratejilerinin oluşturulmasında ve uygulanmasında “ülkemizin toprak varlığının ve arazi kaynaklarının korunarak yönetilmesi” ve “yaşamın sürdürülebilirliği” ilkelerini vazgeçilmez koşul olarak görmektedir. Ne var ki; erozyon ve benzeri doğal yitim süreçlerinin yanında, her şeyi rant ve kolay kazanç sayan ve bu nedenle doğa ve çevre değerlerini hoyratça kullanarak bozan ve yok eden “sorumsuz siyaset anlayışları” nedeniyle, toprak varlığı ve arazi kaynağımızın sorunları daha da ağırlaşmıştır. Toprak gelecekte de varlığını korumak adına adeta alarm vermektedir.

Tarım arazilerimiz bugün itibariyle potansiyel sınırına ulaşmış, bir “avuç” yeni arazi olanağı neredeyse kalmamıştır. Alt yapının götürüldüğü her arazide, her türlü yatırımın gerçekleştirilmesi mümkün iken, “tarım dışı amaçla arazi talanı” giderek hızlanmıştır. Uygulanan yanlış tarım politikalarının da etkisiyle, TÜİK verilerine göre 2002'de 26,5 milyon hektar olan toplam tarım arazimiz, 2012'de 2,8 milyon hektar azalarak 23,7 milyon hektara inmiş, yani son on yılda toplam tarım arazilerinin %10'u üretim dışı kalmıştır.

Oysa bırakınız başka tarım ürünlerini, gelecek on, on beş yıl içinde yüz milyona yaklaşacak ülkemizin temel besin maddesi olan ekmek ihtiyacının karşılanması için, ilave altı milyon ton buğday üretimi yapılması gerekmektedir. Bu ise, toplam ekim alanlarının dörtte bir kadar artışını gerektirecektir.

Miktar bakımından bu ölçüde kısıtlı hale gelmiş arazi varlığımız “çölleşmeden, kirlenmeye, sanayileşmeden, kıyı yağmalamasına” kadar üretim gücünün azalmasına yol açan bir dizi yeni sorunla da yüz yüzedir. Bütün bu olumsuz koşullara rağmen; toprak ve arazi varlığımız bakımından umutlu olmayı gerektirecek “önemli yeni bir gelişmenin” altını çizmek de, sivil toplum sorumluluğu açısından gerekli görülmektedir. Uzun dönemlerden bu yana devam eden ve giderek ağırlaşan “tarım arazilerimizin parçalanması” sorununun çözümüne, 30 Nisan 2014'de TBMM'de kabul edilen 6357 sayılı Kanun önemli bir katkı sağlayabilecektir.

Kanun'un uygulanmasıyla; arazinin “aile malları ortaklığı biçiminde kullanımı, aileden ehil birine devri, işletilmesi için limited şirketler kurulabilmesi, mirasçılara satışı, bunların yapılamaması halinde ise yargının belirleyeceği mirasçıya değeri üzerinden devri ya da satışı” mümkün olabilecek ve sonuçta tarım arazilerinin parçalanma süreci durabilecektir.

Yerinde bir yaklaşımla yasalaşmış olan bu Kanun'un başarıya ulaşması için;

- Kanun uygulamasıyla açığa çıkacak işgücüne istihdam sağlayıcı kırsal ve kentsel ekonomik ve sosyal politikalar uygulanmalı,
- Kırsal toplumun gelişimi için, tarım politikaları dışındaki ekonomik ve toplumsal yaklaşımlar gündeme getirilmeli,
- Tarım arazilerinin daha fazla bölünmemesi amacı, “küçük üreticiliğin tümünden tasfiye edilmesi” sonuçlarına yol açmamalı,
- Ekonomik koşulları uygun olmayan, buna karşılık tarımsal üretime devam edecek üreticilere yönelik özel destekleme mekanizmaları oluşturulmalı,
- Arazi parçacılığı ve dağıncılığı sorunu, ilkeli ve yeterli bir “arazi toplulaştırması politikası” ile aşılmalı,
- Kanunun çözemeyeceği ve çözme iddiasında da olmadığı “küçük tarım işletmeciliği sorunu” demokratik üretici örgütlenmesi temelinde giderilmelidir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası

TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPAN 6357 SAYILI KANUN HAKKINDA DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

Mahir GÜRBÜZ*

1.GİRİŞ

Bilindiği gibi, “mevzuatın arazi mirası hükümleri nedeniyle, tarım arazilerimizin giderek daha da küçülüp cüceleştiği ve artık üretmez koşullara bırakılan arazi kaynaklarının boş bırakılıp üretkenlikten çıkarıldığı ya da o koşullarda yapılmaya çalışılan üretimle toprağa önemli zararlar verildiği” yolundaki doğru görüş ve eleştiriler yıllardan bu yana dile getirilmektedir.

Tanımlanan sorunun çözümüne katkı niyet ve amacı ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında 2006 da başlatılan bir çalışma ile “**arazilerin daha fazla bölünmesini önlemek**” için hukukumuzdaki miras hükümlerini değiştirilmesi öngörülmüştür. Bu amaca ulaşmak için hazırlanan kanun tasarı taslağında, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda değişiklik ve Kanuna eklemeler öngörülmüştür. Aşağıda, üç ayrı metin halinde önce Kanunun tanıtımı amaçlı özet bir açıklama, ardından Kanunun olumlu yönlerini özetle belirten bir değerlendirme, daha sonra ise Kanun uygulanması sürecine dönük önerileri de içeren ve konuya ilişkin yapılabilecek bir kamuoyu açıklamasında yer alabilecek görüşler ifade edilmeye çalışılmıştır.

2.TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPAN 6357 SAYILI KANUN HAKKINDA KISA TANIMLAMA

Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu önemli maddeleri içeren bir kanun olup, kanunun ele alınma süreci ve ana içeriği aşağıda maddeler halinde sunulmuştur.

- Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nda 2006 yılında başlatılan yasa hazırlama çabaları, hazırlanan tasarının TBMM Genel Kurulunun 30 Nisan 2014 günlü oturumunda kabul edilmesiyle 6357 sayılı Kanun olarak sonuçlanmıştır.
- Kanun yürürlük ve yürütme hükümleri dâhil on iki maddeden oluşmaktadır.
- Kanun ile 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun yedi maddesinde değişiklik ve eklemeler yapılmakta ve bu Kanuna bir ek madde getirilmektedir. Bu ek madde şöyledir;
- -5403 sayılı Kanunun “Amaç” başlıklı birinci ve “Kapsam” başlıklı ikinci maddelerine ortaklaşa olarak “tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazi asgari büyüklüklerinin belirlenmesi ve arazilerin bölünmelerinin önlenmesi” hükmü eklenmektedir. (6357: 1 ve 2)
- Kanunun “Tanımlar” başlıklı üçüncü maddesinde de amaç ve kapsam değişikliklerine uygun biçimde “asgari tarımsal arazi büyüklüğü ve yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüğü” tanımlarına yer verilmektedir. (6357:3)
- Kanunun “Tarım arazilerinin sınıflandırılması ve arazi parsel büyüklüklerinin belirlenmesi” başlıklı sekizinci maddesinin başlığı, “Tarım arazilerinin sınıflandırılması ve asgari tarımsal arazi büyüklüklerinin belirlenmesi” biçiminde değiştirilmektedir. (6357:4)
- Kanunun “Tarım arazilerinin sınıflandırılması ve arazi parsel büyüklüklerinin belirlenmesi” başlıklı sekizinci maddesine, arazilerin mirasla parçalanmasını önleyeceği düşünülen hükümleri içeren on dört ayrı bent eklenmektedir. (6357:5)

Bu hükümlere göre; *mirasçılar arasında anlaşma sağlanması durumunda uygulama özetle aşağıdaki gibi olacaktır.*

- a. Arazinin “aile malları ortaklığı” biçiminde kullanımı sürdürülebilecek ve mümkün olacaktır.
- b. Arazinin işletilmesi için limitet şirketler kurulabilecektir.
- c. Arazinin mirasçılara satışı da mümkün olabilecektir.

Mirasçılar arasında anlaşma sağlanamaması halinde uygulama aşağıdaki gibi olacaktır.

- a. Arazi yargının belirleyeceği mirasçıya değeri üzerinden devredilecektir.
- b. Ehil nitelikte mirasçı yok ise arazi en yüksek teklifi veren mirasçıya devredilecektir.
- c. Ehil ve istekli mirasçı yok ise arazi yargı yoluyla satılacaktır.

- Kanunun “Tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı” başlıklı on üçüncü ve “Tarımsal potansiyeli yüksek büyük ovaların belirlenmesi ve korunması” başlıklı on dördüncü maddesinde **tüzükle düzenlenmesi öngörülen uygulamaların, yönetmelikle düzenlenmesi** hükmü getirilmiştir. (6357:6)
- Kanunun “Arazi toplulaştırması ve dağıtımı başlıklı” on yedinci maddesine, **Bakanlık yetki ve görevlerine açıklık getiren hükümler** eklenmiştir. (6357:7)
- Getirilen geçici maddede, yasaların uygulama süreçleriyle ilgili kimi istisnalar getirilmiştir.
- 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun **659-660-661-662-662-663-664-665-666-667 ve 668’inci maddeleri ile 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesi ve Toprak Reformu Kanununun on üçüncü maddesi son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.** (6357:9)
- Yeni Kanunun onuncu maddesi kadro düzenlemelerine, on birinci maddesi “yürürlüğe” on ikinci maddesi ise “yürütmeye” ilişkin olarak düzenlenmiştir.

3. 6357 SAYILI KANUNA İLİŞKİN OLUMLU DEĞERLENDİRME ALANLARI

Toprak varlığımızın ve arazi kaynağımızın korunarak yönetimi” yaklaşımı çerçevesinde, Kanunun yasalaşması sürecinde gözlenen ve Kanun metninde saptanan olumlu yönlere ilişkin olarak aşağıdaki belirlemeler yapılmıştır.

- Konuya ilişkin tasarı taslağının hazırlanması ve geliştirilmesi sürecinde, kamu dışı sivil toplum kesiminin görüş ve önerilerinin yeterince ve özgürce açıklandığı gerçekten “demokratik bir tartışma” süreci gerçekleşmiştir. Devlet adına yapılan çalışmalarda sıkça rastlanmayan bu yaklaşım, Bakanlığın siyasal ve bürokratik yönetiminin demokratik katılımcılığa açık olmaları anlamında son derece önemli bulunmuştur.
- Kanunun amacı ve kapsamının “tarım arazilerinin bölünmesinin önlenmesi” gibi temel bir anlayışı net ve açık biçimde ifade etmesi, “yaşamın sürdürülebilmesinin ön koşulunu oluşturan toprak varlığı ve arazi kaynağının korunarak yönetilmesi” yaklaşımı bakımından son derece önemli bulunmuştur.
- Kanunun diğer maddelerinde de bu yaklaşıma eş düşen uygulama hükümlerinin yer alması da son derece yerinde olmuştur.
- 5403 sayılı Kanundaki “asgari tarımsal arazi parsel büyüklüğü” yaklaşımın geliştirerek, “asgari tarımsal arazi büyüklüğü ve yeter gelirlili tarımsal arazi büyüklüğü” gibi kavramları tanımlayan ve öngören anlayışı da, somut sorunların çözümünde kullanılacak etkin araçlar olarak görmek gerekmektedir.
- Kanunun temel amacını oluşturan “tarım arazilerinin parçalanmasının önlenmesi” öngörüsünün hayata geçmesi için getirilen düzenlemelerin de yerinde olduğu düşünülmektedir. Sorunun, mirasçılarının anlaşmaları ya da anlaşamamaları olasılıklarına göre değişik seçeneklerle çözülebileceğini getiren hükümler de, “hem radikal ve hem de rasyonel” düzenlemeler olarak değerlendirilmiştir. Kanunun ilkeli ve doğru uygulanması durumunda “tarım arazilerimizin daha da parçalanmasının büyük ölçüde önlenebileceği” umut edilmektedir.
- Tasarının yasalaşması sürecinde sivil toplum kuruluşları tarafından önerilen ve üstte belirtilen “uygulamadan sonra ortaya çıkacak tarımsal işletme yapılarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi politikalarının uygulanması, bu kapsamda yeni yapılara dönük özel desteklemelerin yapılması, özel kredilerin verilmesi ve arazi alım satımlarında aracılık yapılması” gibi anlayışların Kanunda yer alması da yararlı olmuştur.

4. SONUÇ YERİNE: KANUNDAN BEKLENEN YARARLARIN SAĞLANMASI İÇİN GEREKLİ OLDUĞU DÜŞÜNÜLEN ÖNERMELER

A. Kanun uygulamasıyla açığa çıkacak işgücüne istihdam sağlayıcı kırsal ve kentsel politikalar uygulanmalıdır.

Kanunda yer alan olumlu yönlendirme ve destekleme yaklaşımlarının, “açığa çıkacak kitlesel işgücüne istihdam sağlayıcı, kırsalda tarım dışı istihdam olanaklarını geliştirici ve optimal tarım işletmelerine yönelik radikal arazi düzenlemelerini öngörücü” politikalarla güçlendirilmesi gerekir.

B. Kırsal toplumun yapısına yönelik bu türden müdahalelerin etkin olması için, öngörülen yapıyı özendirici ve tarım politikaları dışındaki ekonomik ve toplumsal yaklaşımların gündeme getirilmesi de gerekir.

Ülkemizde ilgili her çevrenin yıllardır dile getirdiği “optimal tarımsal üretim için uygun işletme ölçeklerinin oluşması gereği” bakımından, “arazilerin ve işletmelerin parçalanmasının önlenmesi” yaklaşımı özünde doğrudur. Ne var ki; yapılan bu doğru saptama ile tanımlanan sorunun, yalnızca hukuksal bir düzenlemeyle çözümünü beklememek gerekir. Çünkü; bir sorunun ekonomik, toplumsal, teknolojik, finansal, kültürel ve doğal olarak siyasal nitelikleri bulunuyor ise o sorunun çözümü yalnızca hukuksal düzenlemeyle gerçekleştirilemez. Çünkü; optimal ölçekli tarım işletmelerinin oluşturulması gibi bir amaç, böylesi bir yapı oluşumuna dönük ve ekonomik ve toplumsal nitelikli bir çok süreç ve dinamiği de gerektirmektedir. **Bunu aşağıda verilen örneklerle açıklayabiliriz.**

- Örneğin, tarımda yoğunlaşan ve bir ölçüde azalması gereken kırsal nüfusun yeterli gelire kavuşarak yaşamını sürdürmesinin, sadece tarım sektörünün sorumluluğu olmadığına kavranması ve tarımdan çıkacak iş gücüne tarım dışı sanayi ticaret ve diğer hizmet sektörlerinde uygun istihdam olanakları yaratılması için, bu sektörlerin öncelikle gelişmesi gerektiği anlaşılmalıdır.
- Örneğin, mirasla ilgili düzenleme yapılırken, kendilerine arazi kalmayacak kırsal işsiz kitleleri için, kırsalda tarım dışı gelir olanaklarının geliştirilmesi gerekir.
- Örneğin, kırsalda ekonomik optimumda bir işletme yapısının egemen olması için, çok büyük arazili işletmeleri optimuma yönlendirecek caydırıcı ve özendirici araçlar kullanılabilir.
- Örneğin, optimal işletme arazi büyüklüğüne erişmek için, hazine arazilerinden, arazisini satmak isteyenlerin arazilerinden, kentlerde oturan ve tarım yapmayanların arazilerinden ve çok küçük çözümler için ekonomik nitelikli tarım yapılmasına olanak bulunmayan ve sahipleri tarafından terk edilmiş arazilerden yararlanılarak, “Arazi Ofisi” türünde bir sistemin oluşturulması düşünülebilir.
- Örneğin, Devletin bu süreçlerde hem aracılık yapması hem de optimal ölçekli işletmeleri öngören yeni tarımsal destekleme politikalarını uygulaması düşünülebilir.

Tümü tartışılabilir olan bu türden ekonomik ve toplumsal nitelikli dönüşüm senaryoları uygulanmadan, salt buyurgan özellikli hukuksal düzenlemelerle “asgari işletme büyüklüklerini yaygınlaştırmanın” mümkün olmayacağını fark etmek gerekir.

C. Tarım arazilerinin daha fazla bölünmemesi ve asgari işletme büyüklüğünün sektörde egemen olması amaçları, “küçük üreticiliğin tümünden tasfiye edilmesi” sonuçlarına yol açmamalıdır.

Kanunda yer alan “işletme ve arazilerin daha fazla küçülmemesi, işletmelerin optimum ölçeklere yaklaştırılması, işletme sayılarının ve kırsal nüfusun azaltılması” yaklaşımlarının tümü yerinde ve doğrudur. Ama uygun olan bütün bu öngörülere ulaşmak, beraberinde **küçük üreticiliğin tasfiyesi gibi bir sonucu da kesinlikle yaratmamalıdır.** Oysa, Kanun uygulamasıyla, mirasçılardan çoğunluğu kaçınılmaz olarak sektörden koparılacaktır. Böyle bir uygulama sonucunda; geçerli olacak “**asgari büyüklükte işletme ölçeğine**” göre ülke çapında kapsama alınacak işletme sayısı değişecek olmakla birlikte, mirasçılardan çoğunluğu, kırsal yaşam ortamından ve daha önemlisi yaşamını sürdüreceği gelir olanağından yoksun bırakılacaktır. Doğal olarak kırsal nüfusun çoğunluğunu oluşturacak böylesi bir kitlenin durumu ne olacaktır? Kente kitlesel göç zorunlu sonuç olacak ise bu kitlenin kent varoşlarında neden olacağı ekonomik ve toplumsal maliyetler hesaplanabilir mi, karşılanabilir mi? Bu kitleye kırdan tarım dışı gelir kaynakları yaratılmaz ise var olan yoksulluk çok daha derinleşir mi? Sorunu çözmesi umulan bir düzenleme ülkesel ölçekte bir ekonomik ve toplumsal bunalım ve kaosa yol açar mı? Bu tür soruların kamu yararı, sektörün ve kırsal toplumun gelişme gerekleri gözetilerek, rasyonel çözümlerle yanıtlanması gerekir. Bu noktada çoğu kez özel amaçlı ve yanlış olarak dile getirilen “**küçük işletmecilik tarımda gelişmenin en önemli engeldir**” olarak özetlenebilecek görüşü de irdelemek de yarar vardır. Tarımda optimal verim ve kalitede üretim yapılması, yapılan üretimin değerinin üretenin eline geçmesi, üreticinin tüm katma değerlerden emeğinin hakkını alması ve “**ÜRETKEN ve YARIŞABİLİR**” bir tarım dokusunun oluşması bakımından, emeği ve diğer girdileri ekonomik kılan, uygun ölçekli tarım işletmelerinin yaygınlaşması kuşkusuz doğru bir yaklaşımdır. AB entegrasyonu bakımından, ülkemizdeki işletme yapısı küçüklüğünün sorun olduğu da söylenebilir. Ne var ki, bütün bu anlayışlar “**küçük işletmeler = verimsizlik**” anlamına kesinlikle gelmemektedir. Girmeye heveslendiğimiz AB’nin önemli üyelerinden İtalya ve Yunanistan’da işletme ölçeklerinin, ülkemizdekine benzeri olduğunu ve o koşullarda verimlilik ve üretkenlik sağlandığını bilmek gerekir. O nedenle “**küçük işletmecilik en önemli sorundur. Bunu çözenin yolu da onları tasfiye etmektir. Bu amaçla mirasçılardan bir dışında kalanları kırdan koparmak gerekir.**” türünde bir yaklaşım haklı ve doğru değildir. Miras yolu ile bölünmüş parsellerden oluşan bir tarım işletmesi ile küçük işletme kavramları arasında ekonomik bakımdan algılanma benzer gibi görünse de arazi ve toprak nitelikleri bakımından ele alındığında farklılık vardır.

D. Arazi parçalılığı ve dağınıklığı sorunu ilkeli ve yeterli bir “arazi toplulaştırması politikası” ile aşılabılır.

Kanun için yapılan gerekçe açıklamalarında, çok doğru bir saptama ile belirtilen “**arazi parçalılığı ve dağınıklığı**” sorunu, **asgari işletme öngörüsü ile değil ancak doğru toplulaştırma yaklaşımıyla çözülebilir.** Kaldı ki, 5403 sayılı yasada bu konuya özgü ve oldukça kapsamlı özel hükümler de bulunmaktadır. Ne var ki; anılan yasanın 17. maddesinde yer alan bu hüküm, toplulaştırma için devlete açık net görev vermesine rağmen, konuya gereken özenin gösterilmemesi ve gereken kaynak ayrılmaması nedenleriyle bu zorunluluk bir türlü yerine getirilmemektedir. Kaldı ki bu konuda veri tabanı yetersizliği en önemli hususlardan biridir. Geliştirilmiş detaylı toprak etüt haritaları çalışmaları tamamlanmamış olan ülkemizde arazi toplulaştırmalarının çok sağlıklı yapıldığı söylenemez.

E. Kanunun çözemeyeceği ve çözme iddiasında da olmadığı “küçük tarım işletmeciliği sorunu” demokratik üretici örgütlenmesi temelinde giderilebilir.

örgütlenmesi olduğu unutulmamalıdır. Devletin kösteklemediği ve gerçekten desteklediği “ekonomik nitelikli demokratik kooperatifçilik “ temelinde bir örgütlemenin ülke düzeyinde yaşama geçirilmesi durumunda, bugün küçük işletmeleri için söylenenlerin çoğunun giderileceğinin anlaşılması gerekir.

F. “Üretici örgütlenmesi ve arazi toplulaştırması” göz ardı edilerek sadece asgari büyüklük senaryosuna bel bağlanmasının umulan sonucu veremeyeceği görülmelidir..

Bilindiği gibi, ülkemizde tarım işletmelerinin ortalama arazi büyüklüğü yaklaşık 60 dekar düzeyindedir. 2001 Tarım Sayımı verileri işletmelerin %65 inin arazi büyüklüğünün 60 dekarın altında kaldığını, ama daha da ilginç toplamın üçte ikisini oluşturan bu kitlenin ortalama arazi büyüklüğünün ise 18 dekar olduğunu göstermektedir. Hiç kuşkusuz bu büyüklüklerin ekolojije, coğrafi bölgelere, toprağın niteliğine, arazinin yeteneğine, yeryüzü biçimlerine, ürün guruplarına ve sulu-kuru tarım koşullarına göre farklı anlamları bulunmaktadır. Asgari büyüklükte işletme yaklaşımının bu ölçütleri gözetmesi gerekir. “Ülkemizdeki ortalama işletme büyüklüğü olan 60 dekar, verimli etkin tarım yapmak açısından zaten yetersizdir ve AB ölçülerinin yarısından da küçüktür. O nedenle **“asgari işletme büyüklüğü bu ölçünün altına inmemelidir.”** türünde ve esasen yanlış olmayan bir anlayış, doğal olarak arazileri 60 dekarın altında kalan üçte ikilik büyük kitleyi, çıkacak yasanın kapsamı dışında bırakacaktır. **“Türkiye ortalaması olan 60 dekar da yetersizdir. Verimli tarım yapmak için AB işletme büyüklüklerine erişmek gerekir. Dolayısıyla asgari büyüklükteki işletme ölçüklerinin de bu düzeyle ilişkili olması gerekir”** biçiminde bir değerlendirme yapıldığında ise asgari büyüklüğün AB ortalaması olan 130 dekarla ilişkilendirilmesini gerektirecektir. Böylesi bir değerlendirmenin ise, yasa ile kapsama alınacak işletme sayısını daha da azaltacağı açıktır. Bütün bu nedenlerle ve özetle; asgari büyüklüğün AB ortalamasıyla ilişkilendirilmesi durumunda, çıkmış olan Kanunun ülkenin önemli bölümünde uygulama alanı bulamayacağını görmek gerekir. Asgari büyüklüğün ülke ortalaması olan 60 dekarla ilişkilendirilmesi durumunda ise, ortalama büyüklüğü 18 dekar olan üçte ikilik büyük kitlenin doğal olarak kapsam dışı kalacağını da fark etmek gerekir. Asgari büyüklüğün üçte iki kitlenin ortalaması olan 18 dekarla ilişkilendirilmesi durumunda da, muhtemelen işletmelerin çoğu yasa kapsamına girecektir. Ama, bu kez de “18 dekarlık işletmenin ekonomikliği” tartışmalara konu olacaktır. Kanunun temel amacını oluşturan **“mevcut işletmelerin arazilerinin daha fazla parçalanması önlenmesi öngörüsü,** rasyonel hükümlerle gerçekleştirilebilir. Ne var ki; **gelişmiş ülkeler ortalamalarına uygun ya da yakın ölçüklere sahip “asgari işletme büyüklüklerini belirlemek”** üstte açıklanmaya çalışılan **küçük işletme yapısı nedeniyle mümkün değildir.**

G. Tarımsal işletmelerin sınıflandırılmasının neden gerekli olduğu, uygulamalarla ortaya koyulmalıdır.

Kanunda tarımsal işletmelerin sınıflandırılmasına dönük hükümler de bulunmaktadır. Ne var ki, tasarı gerekçesinde bu sınıflama için yeterli bir açıklama yapılmadığı gibi, Kanun metninde de sınıflamanın hangi ölçüt ve yaklaşımlara göre yapılacağı gereğince ortaya koyulmamıştır. Bilindiği gibi; tarımsal işletmeler için **büyükliğe, üretim niteliklerine ve biçimlerine** göre çok çeşitli sınıflamalar yapılabilir. Üstelik bu niteliklere göre yapılan gruplandırmalar, bölgelerin ekoloji ve tarımsal koşullarına bağlı olarak da değişiklikler gösterebilir. Örneğin; büyüklük ölçütüne göre **büyük, orta, küçük** tanımlamaları yapılabilir ve bu tanımlar bölgelere göre değişik ölçütlerde yapılabilir. Örneğin: üretim niteliğine göre bitkisel üretim işletmesi-hayvancılık işletmesi, daha da ileri gidilerek tarla ziraatı işletmesi-bağ bahçe işletmesi ya da büyükbaş işletmesi-küçükbaş işletmesi-kanatlı işletmesi türünden tanımlamalar da yapılabilir. Belirtilmeye çalışılan nedenlerle; önce işletme sınıflandırmasının neden yapılacağını yeterince gerekçelendirilmesinde, ardından da ne için ne gibi ölçütler kullanılarak hangi sınıflamaların yapılacağını Kanun uygulama sürecinde yapılabilecek diğer hukuksal ve yönetsel düzenlemelerle olarak ortaya koyulmasında yarar bulunmaktadır.

BASIN AÇIKLAMASI: ZEYTİNLİK ALANLARIN TALANINA HAYIR! SOMA FACİASI ORTADA! DAHA KAÇ İNSANIMIZIN ÖLMESİ GEREKİYOR...

20 Haziran 2014

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 16 Haziran 2014 günü ‘‘Toprak Bayramını’’ kutlamışken, hazırlanan kanun değişikliği ile zeytinlik alanları talana açıyor. Halen TBMM gündeminde bulunan Elektrik Piyasası Kanunu ile Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılatılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı öz itibarı ile değerlendirildiğinde, son yıllarda rant odaklı ticari faaliyetlerin göz bebeği olan enerji şirketlerinin karlılığını artırmayı, çevreyi ve doğayı hiçe sayarak en az maliyetle yatırımlarda bulunması önündeki engelleri ortadan kaldırmayı amaçladığı görülüyor.

Yasa tasarısı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na hazırlanmış görölmekle birlikte, zeytinlik alanlarla ilgili kısmın, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından hazırlandığı, Bakanlığın daha önce yaptığı yönetmelik değişikliğinden açıkça anlaşılıyor.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından, 3 Nisan 2012 tarihli Resmi Gazete`de yayımlanan Yönetmelik ile Zeytinciliğin Islahı Yabancılarının Aşılatılmasına Dair Yönetmelikte değişikliğe gidilmişti. Yapılan değişiklik, zeytinyağı fabrikası hariç hiçbir tesis yapımına izin verilmeyen zeytinlik alanlarda; jeotermal kaynaklı teknolojik sera yatırımları, kamu yararı kararı alınmış plan ve yatırımlar, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesisleri, kamu yararı kararı alınmış madencilik faaliyetleri, petrol ve doğal gaz arama ve işletme faaliyetleri ile savunmaya yönelik stratejik ihtiyaçlara yönelik tesisler yapılabilmesini içeriyordu.

3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılatılması Hakkında Kanuna açıkça aykırı olan yönetmelik değişikliğine karşı ODA`mız ve Peyzaj Mimarları Odası ile çevre örgütleri tarafından açılan davalar sonucu, Danıştay 8. Dairesi tarafından yürütmenin durdurulması kararı verilmişti. Yönetmelik değişikliği ile ulaşılamayan amaca, 3573 sayılı Kanunda yapılacak değişiklik ile ulaşılmak ve aynı zamanda ‘‘yatırımların önünde engel görölen’’ 3573 sayılı Kanundaki koruyucu hükümlerden kurtulmak isteniyor.

3573 sayılı Kanundaki koruyucu hükümler, tarım dışı amaçla arazi kullanımı, metalik madencilige yönelik faaliyetler ve HES uygulamalarına karşı açılan çok sayıdaki davanın kazanılmasında, yargı tarafından dikkate alınan çok önemli bir gerekçe oluşturmuştu.

Yapılmak istenen değişiklik ile madencilik faaliyetlerinin, elektrik üretimine yönelik yatırımların ve bu yatırımlar ile ilgili her türlü yapıların, petrol ve doğalgaz arama ve işletme faaliyetlerinin, yol altyapı ve üstyapısı faaliyetlerinin zeytinlik sahalarda yapılmasının yolu açılıyor. Milletlerarası antlaşma hükümleri uyarınca gerçekleştirilmesi öngörölen elektrik üretimine yönelik yatırımlar ve bu yatırımlar ile ilgili her türlü yapılar hakkında Kanun kapsamındaki sınırlayıcı hükümlerin uygulanması engelleniyor. 3573 sayılı Kanunda yer alan ‘‘zeytincilik sahaları daraltılamaz’’ hükmü işlemeze hale getiriliyor.

Yatırıma yönelik talepleri masum bir kılıfa sokmak için, bu konuda karar verme yetkisi, Vali Başkanlığında 9 kişiden oluşan bir kurula bırakılıyor. En az beş üyenin aynı yöndeki oyu ile karar alabilen kurulun ilginçtir ki, 5 üyesi valinin emrindeki kamu görevlilerinden oluşuyor. Benzer yapıdaki Toprak Koruma Kurulları tarafından alınan kararlarla, çok sayıda tarım alanı için, tarım dışı amaçla kullanım izni verilmiş, bu alanların pek çoğu, ODA`mız tarafından açılan davalarla korunmuştu.

Tasarının kanunlaşması halinde, tarım alanlarının amaç dışı kullanımı ve HES`ler ile talan edilen, yok edilen toprak ve su kaynaklarımıza, zeytinlik alanlar da eklenecektir. Soma faciasında yitirdiğimiz yüzlerce kişinin acısıyla yüreklerimiz halen kor gibi yanarken, madenlere düzen getirmek yerine, daha fazla kazanç uğruna, zeytin alanlarının da madencilik faaliyetlerine açılması asla kabul edilemez.

Bilimin ve tekniğin gösterdiği ve gerektirdiği yol yerine, yasalarla açılan çıkmaz tali yoldan gidilmesinin, sadece rant çevrelerine faydası olabilir. Yaşananlar toprak ve su kaynaklarımıza, doğal kaynaklarımıza her zamankinden daha fazla değer vermenin gerekliliğini açıkça gösterirken, rant odaklı yaklaşımlarla verilen zararlara yenilerinin eklenmesine karşı mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz.

Yüce meclisi zeytinlik alanları talana açacak yasa değişikliğine izin vermemeye çağırıyoruz.

Saygılarımızla

Özden GÜNGÖR

Başkan (Yönetim Kurulu adına)